

TARTU LINNAVOLIKOGU

OTSUS

Tartu

06.03.2024 nr LVK-O-0192

**Loa andmine Sõpruse silla ja selle lähiala
rekonstrueerimise ja omanikujärelevalve
riigihangete korraldamiseks ning
rekonstrueerimistööde osaliseks finantseerimiseks
projektis "Jalgrattateede põhivõrgu rajamine
Sõpruse sillal ja selle lähialal Karlovas"
osalemiseks**

Võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 1 p 8, kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 28 lg 3 ja Tartu linnavara eeskirja § 5¹ lg 2 ning § 9 lg 2, Tartu Linnavolikogu

o t s u s t a b:

1. Lubada linnavalitsusel välja kuulutada riigihanked Sõpruse silla ja selle lähiala rekonstrueerimiseks ning omanikujärelevalve tellimiseks.
2. Lubada linnavalitsusel osaleda meetmes "Jalgrattateede põhivõrkude ehitamine ja jalgratta parkimisvõimaluste parandamine" projektiga "Jalgrattateede põhivõrgu rajamine Sõpruse sillal ja lähialal Karlovas", mis esitatakse rahastamiseks Kliimaministeeriumile.
3. Projekti "Jalgrattateede põhivõrgu rajamine Sõpruse sillal ja lähialal Karlovas" heakskiitmisel summas 4 026 000 eurot, finantseerida projekti tegevusi summas 1 207 800 eurot (toetus linnale 2 818 200 eurot).
4. Otsus jõustub vastuvõtmisele järgneval päeval.

Esimees

Esitab: **linnavalitsus, 05.03.2024 istungi protokoll nr 20**

Ettekandja: **Raimond Tamm**

Õiend
Tartu Linnavalikogu Otsuse "Loa andmine Sõpruse silla ja selle lähiala rekonstrueerimise ja omanikujärelevalve riigihangete korraldamiseks ning rekonstrueerimistööde osaliseks finantseerimiseks projektis "Jalgrattatee põhivõrgu rajamine Sõpruse sillal ja selle lähialal Karlovas" osalemiseks" juurde

Sõpruse silla rekonstrueerimine

Tartu Linnavalikogu 16.09.2021 [otsusega nr 361](#) andis linnavalikogu linnavalitsusele loa korraldada riigihange Sõpruse silla rekonstrueerimise projekteerimiseks.

Sõpruse silla rekonstrueerimine on vajalik, sest sillal on olulised tehnilised puudused, mis võivad lähitulevikus halvendada kogu silla seisundit. Neist olulisim on sademevee sattumine silla tugiosadele, sammaste betoonile ja silla kandetaladele. Linnavalitsus tellis 2021. aastal Ehituse ja Tarkvara Inseneribüroo OÜlt Sõpruse silla tehnilise seisukorra uuringu. Uuringu tegijad on seisukohal, et sild vajab lähitulevikus põhjalikku rekonstrueerimist, mille käigus tuleb remontida silla tekiehitus. Olulisemad tööd on: vahetada sillatalade alused teraskummist tugiosad, remontida sillatalade vigastused, suuremate kahjustustega talad uuendada, parandada talade monolitiseeritud ühenduskohad, rajada hüdroisolatsioon, remontida vuugid, rekonstrueerida kõnniteed, käsipuud ja valgustus.

Linnavalitsuse linnamajanduse osakond korraldas avatud hankemenetlusena riigihanke "Sõpruse silla rekonstrueerimise tööprojekti koostamine". Töövõtja ülesandeks oli Sõpruse silla rekonstrueerimise tööprojekti (koos ristmike lahendustega) koostamine, sillale juurdepääsülevaatega ja ristmike alale planeeringute ja ümbritseva ruumiga võimalikult hästi seostatud tervikliku lahenduse andmine ning tehniliselt optimaalsete ja finantsiliselt ratsionaalsete lahenduste projekteerimine. Töövõtja pidi analüüsima kahte silla varianti: 1+1 ja 2+2 sõidurajaga sild.

Tartu Linnavalitsuse 10.01.2023 [korraldusega nr 51](#) tunnistati riigihankel edukaks Selektor Projekt OÜ pakkumus kogumaksumusega 233 640 eurot koos käibemaksuga. Selektor Projekt OÜga sõlmiti töövõtuleping Sõpruse silla rekonstrueerimise tööprojekti koostamiseks 31.01.2023.

Projekteerimise käigus selgus, et optimaalne on Sõpruse silla projekteerimine alternatiivi 2 järgi (2+2 sõidurada), mis tagab üheskoos silla otstes olevate ristmikega piisava läbilaskevõime. Olemasolevat Annelinna poolset ringristmikku ei ole sellisel juhul vaja olulisel määral ümber ehitada ning Karlova poole projekteeritakse silmusekujuline ristmik. See lahendus annab võimaluse tegelda jalgrattastrateegia elluviimisega kesklinnas ja rajada nõuetekohane jalgrattateede põhivõrk. Sõpruse silla edasisel projekteerimisel alternatiivist 2 (2+2 sõidurada) lähtumine otsustati linnavalitsuse 23.05.2023 istungi [protokolli nr 43](#) kantud otsusega (punkt 15.1.).

Sõpruse silla ja selle lähiala rekonstrueerimise tööprojekt on valminud, linnale üle antud ja esitatud ehitusloa taotlemiseks. Sõpruse silla ja selle lähiala ehitamise eeldatav kogumaksumus on 12 000 000 eurot.

Sõpruse silla ja selle lähiala rekonstrueerimise osaline finantseerimine meetmest "Jalgrattateede põhivõrkude ehitamine ja jalgratta parkimisvõimaluste parandamine"

Kliimaministri 17.08.2023 määrusega nr 43 on kehtestatud toetuse andmise ja kasutamise tingimused Tallinna, Tartu ja Pärnu linna säästva liikuvuskeskkonna edendamiseks perioodil

2021–2027. Nimetatud määruse § 3 kohaselt on jalgrattaliikluse prioriteedi tegevuste raames toetuse andmise eesmärk edendada säästva liikumisviisi mugavat ja turvalist kasutamist terviklike jalgrattateede põhivõrkudes oluliste puuduolevate lülide ehitamisega ning rattaparkimisvõimaluste parandamisega Tallinna, Tartu ja Pärnu linnas. Eelnimetatud meetmest rahastatakse uute jalgrattateede ehitamisega seonduvaid tegevusi ning ristmike, tänavate ja teede jalgrattaga liikumiseks kohandamisega seotud tegevusi.

Linnavalitsus on eelkonsultatsioonide raames Kliimaministeeriumile eelmainitud meetmes esitanud kokku 9 võimalikku jalgrattateede investeringuprojekti kirjeldust, mille hulka kuulub ka projekt "Jalgrattateede põhivõrgu rajamine Sõpruse sillal ja lähialal Karlovas". Lisaks Sõpruse sillale on töös järgmised jalgrattateede põhivõrgu rajamisega seonduvad projektid: Kastani tn; Lai tn ja Jakobi tn ning Jakobi - K.E von Baeri - Tähtvere - Kroonuaia tn ristmiku rekonstrueerimine; Riia tn ja Riia-Turu ristmiku lähiala; Turu tn; Tähe tn; Tähtvere ja Fr. Tuglase tn; Vabaduse pst (Emajõe tn-Kaarsild) ning Õnne tn. Nimetatud investeringuprojektide võimalikke eskiislahendusi on linnavalitsus varasemalt juba tutvustanud linnavolikogu komisjonides.

Projekti nimi

Jalgrattateede põhivõrgu rajamine Sõpruse sillal ja selle lähialal Karlovas

Lühikokkuvõte

Linnaliikluse sujuvamaks muutmiseks, kergliikluse edendamiseks, liikumismüra vähendamiseks ning seonduva süsiniku jalajälje vähendamiseks on vaja arendada jalg- ja jalgrattateid. Jalgsi ja jalgrattaga liikumise tingimused ei ole hetkel Sõpruse sillal normikohased ning ei vasta tänapäevastele vajadustele. Olemasolevad jalgrattarajad on kitsad ja autoteest eraldamata, samuti puuduvad selged ühendused. Jalgrattaliikluse prioriteedi raames tuleb ehitada uusi jalgrattateid, kohandada ristmikke ning tänavaid jalgrattaga ja jalgsi liikumiseks, kujundada avalik linnaruum säästvaid liikumisviise toetavaks. Linnaruumi arendamiseks ning elutingimuste parandamiseks tuleb vähendada liiklusest tulenevat mõju, suurendada liiklejate ohutust, parandada kergliiklejate liikumistingimusi, alandada sõidukiirusi ning vähendada müra.

Eesmärk ja alleesmärgid

Linnaruumi arendamiseks ning elutingimuste parandamiseks soovib linn vähendada liiklusest tulenevat mõju, vähendada süsinikuheitmeid ja ehitada välja linna jalgrattateede põhivõrgu osa Sõpruse sillal ja selle lähialal.

Sõpruse sild on väga oluline linnaliiklust teenindav sild, kuhu peavad ära mahtuma kõik liiklejagrupid. Sillal säilitatakse 2+2 sõidurada sõidukitele. Silla tekiplaat ehitatakse mõlemalt poolt pisut laiemaks, et mahutada sellele hädavajalikud ratta- ja jalakäijateed. Jalgsi ja rattaga liikumise tingimused sillal pole praegu normikohased. Sõpruse silla jalgteed on liiga kitsad, ei võimalda jalakäijatel mugavalt liigelda ning korralikult talihooldust teha. Olemasolevad jalgrattarajad on autoteest eraldamata ja seetõttu jalgratturid sõidavad sageli jalgteel. Nii Karlova kui ka Annelinna poolt puuduvad selged ühendused jalgratturitele.

Projekti eesmärk on edendada säästvat liikumisviisi.

Sõpruse silla rekonstrueerimise käigus alustatakse

2024. aastal Sõpruse silla ühe poole uuendamise ja aastatel 2025-2026 rekonstrueeritakse teine pool ning Karlova poolse lähiala tänavad: silla tekiplaat ehitatakse mõlemalt poolt laiemaks, et ehitada vajalikud ratta- ja jalakäijateed. Senise 1,5 m laiuse kõnnitee asemel ehitatakse 4,5 m laiune jalgratta- ja jalgtee.

Tegevused

Silla rekonstrueerimise mahus ehitatakse välja uued jalg- ja jalgrattateed.

Jalgrattaliikluse edendamiseks eraldatakse Kliimaministri määruse alusel 36 miljonit eurot ning see jaguneb Tallinna, Tartu ja Pärnu vahel. Meetmega rahastatakse lahendusi, millega arendatakse välja terviklikud ja ohutud jalgrattateede võrgustikud. Lisaks jalgrattateedele rahastatakse ka

taristuga seotud ehitiste, nagu näiteks jalgrattaparklate, jalgrattarehvide pumpamise ja paranduspunktide, aga ka ratturitele puhkamiseks mõeldud istekohtade jms rajamist.

Täpsem info: [Tartu rattateed](#)

Tulemused

Rajatud on uued jalgrattateed, ristmikud ja tänavad on kohandatud jalgrattaga liikumiseks ning avalik linnaruum kujundatud säästvaid liikumisviise toetavaks. Projekti tulemusel tekib võimalus vähendada autode kasutamist ja liiklusummikuid ning aidatakse kaasa tervisliku eluviisi kujundamisele. Eeldatavalt kasutab senisest enam inimesi jalgsi või rattaga liikumise võimalust. Uuringute põhjal väheneks kogu põhivõrgu I etapi väljaehitamise tulemusena heide kokku 5,94 t CO₂ ekv päevas ja 2168,1 t CO₂ ekv aastas.

Eelarve

Sõpruse silla ja selle lähiala ehitamise kogumaksumus 12 000 000 eurot.

Riigihanke mahust on mitteabikõlbulikud kulud 7 974 000 eurot.

Projekti kogumaksumus (abikõlbulikud kulud) on 4 026 000 eurot, sh Tartu linna omaosalus on 1 207 800 eurot ning toetus Tartu linnale on 2 818 200 eurot.

Eelarve peamiste kululiikide lõikes

Sõpruse silla ja lähiala rekonstrueerimise eeldatav maksumus on 10 000 000 eurot (sellest abikõlbulik osa 3 066 000 eurot) ja Turu tn (lõigus Jõe-Rebase tn) ning Karlova linnaosa poolsete rampide ja teede ehitustööde kogumaksumus 2 000 000 eurot (sellest abikõlbulik osa 960 000 eurot).

Sõpruse silla ja lähiala rekonstrueerimise mahtu ning finantseerimisallikaid (milliseid tegevusi finantseeritakse meetmest) aitab paremini mõista alljärgnev joonis:

Hinnang projekti "Jalgrattateede põhivõrgu rajamine Sõpruse sillal ja selle lähialal Karlovas" edasistele ülalpidamiskuludele

	Keskmine iga-aastased ülalpidamiskulud enne rattateede investeringu tegemist	Keskmine iga-aastased ülalpidamiskulud pärast projekti abikõlblikkuse perioodi (kuni 5 aastat pärast projekti lõppu)
jooksev remont	60 000	6 000
liikluskorraldus	3 000	3 000
talihooldus	143 000	345 000
kokku	206 000 eurot	354 000 eurot

Rahastaja

Riigi Tugiteenuste Keskus

meede: Jalgrattateede põhivõrkude ehitamine ja jalgratta parkimisvõimaluste parandamine

Partnerid

Projekti juhtpartner: linnamajanduse osakond

Projekti koordinaator: Rein Haak

Projektijuht ja tema kontaktandmed: Mihkel Vijar Tartu Linnavalitsus, linnamajanduse osakond, jalgrattateede peaspetsialist,

tel: 736 1270,

email: Mihkel.Vijar@tartu.ee

Projekti seos linna arengudokumentidega

Tartu linna eelarvestrateegia

Tähtajad

Projekti periood: 2024 - 21.10.2029

Eeldatav ehitusperiood: 2024-2026